מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את מבנה עבודת השורשים ואת שמונה התחנות שבדרך להשלמתה
- לתרגל ראיון עם בן משפחה מבוגר וכתיבת סיכום מסודר של הסיפור ששמעו
- לתרגל איסוף ומיון מידע משפחתי - שמות, מקומות, תמונות ומסורות - לקראת כתיבת הפרקים
- להתנסות בתהליך של טיוטה, משוב ושיפור לקראת הגשה סופית של העבודה

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – הכרת מבנה העבודה

- 1. ג – שמונה
- 2. ב – מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט

חלק ב׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – מתאימים תחנה לתוכן

- 1 – ג (עץ משפחה, שמות, מקומות ותמונות)
- 2 – א (ראיון, מסע, חפץ ומסורת)
- 3 – ב (היישוב או העיר שלי)

חלק ג׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – חושבים ומיישמים

- 1. סיפורים שלא נכתבים עלולים להישכח, והתיעוד שומר אותם לדורות הבאים
- 2. כל תשובה סבירה הקשורה למסורת, חפץ, מתכון או סיפור משפחתי

חלק ד׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – מכירים את הפרק

- 1. לא נכון – זהו תוכנה של תחנה 3 - אוספים את המשפחה, ולא של הפרק הזה
- 2. נכון – זו בדיוק מטרת הפרק

חלק ה׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – הבנה ויישום

- 1. ב – תחנה 2 - מתחילים ממני
- 2. ב – מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט

חלק ו׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – כתיבה והשלמה

- 1. בסיפור
- 2. מי שאני

חלק ז׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – התאמה

- 1 – ג (שיחה אמיתית עם סבא, סבתא או בן משפחה מבוגר)
- 2 – ד (להבין מאיפה הגעתי ומה מעצב את מי שאני)
- 3 – א (תיעוד סיפורים שעלולים להישכח אם לא כותבים אותם)
- 4 – ב (ראיון, כתיבה, עריכה וציטוט מקורות)

חלק ח׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

- 1. נכון – זהו בדיוק התוכן של פרק 3
- 2. לא נכון – הראיון בפרק הזה הוא עם בן משפחה, לא עם חבר מהכיתה

חלק ט' – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

- 1. א – עץ משפחה וראיון עם בן משפחה
- 2. ב – בן משפחה מבוגר

חלק י' – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

- 1. שאלות
- 2. מקומות

חלק י"א – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

- 1 – ב (מאיפה היגרתם ולאן עברתם?)
- 2 – א (מאיפה החפץ הזה הגיע אליך?)
- 3 – ד (איזה מנהג המשפחה שומרת כל שנה?)
- 4 – ג (למה בחרו לקרוא לי בשם הזה?)

חלק י"ב – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – מה אני כבר יודע/ת

- 1. נכון – זהו הנושא המרכזי של הפרק
- 2. לא נכון – אפשר ואף כדאי לכתוב היסטוריה קצרה של המקום
- 3. נכון – כל שמונת הפרקים בנויים באותו מבנה

חלק י"ג – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – איסוף מידע

- 1. בני משפחה או שכנים מבוגרים
- 2. A4

חלק י"ד – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – כתיבה ומחשבה

- 1. תשובה חופשית הכוללת שלושה מאפיינים רלוונטיים ומדויקים

חלק ט"ו – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – מכירים את התהליך

- 1. נכון – אכן כך בתחנה 7 מגישים טיוטה, מקבלים הערות ומשפרים
- 2. לא נכון – אחרי קבלת המשוב צריך לשפר את הכתיבה לפי ההערות שקיבלתם

חלק ט"ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – משלימים את התהליך

- 1. טיוטה
- 2. מעוצב

חלק י"ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – חושבים וכותבים

- 1. שאלות הקשורות לבהירות הכתיבה, לעיצוב הדף או לתוכן החסר

חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

- 1. א – פרק 1
- 2. ב – השם שלי וסיפורו
- 3. ג – היישוב או העיר שלי

חלק י"ט – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות על כל הפרקים

- 1. תשובה הכוללת רעיון של שימור זיכרון – סיפורים שלא נכתבים עלולים להישכח, ותיעוד שומר אותם לדורות הבאים.
- 2. תשובה אפשרית: להכין מראש שאלות על מסע, חפץ או מסורת משפחתית, ולהקשיב בתשומת לב בזמן הראיון.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מזכירה שבכל פרק יש מטרה ברורה, שאלות שמכוונות את הכתיבה, ומסגרת שמארגנת את הטקסט בדף
- תשובה טובה מסבירה שטיוטה היא הניסיון הראשון והמשוב הוא הערות שמקבלים כדי לשפר לפני ההגשה הסופית
- תשובה טובה כוללת דוגמה אישית וקונקרטית ומסבירה בקצרה מה היא מלמדת על המשפחה או על הזהות של הכותב/ת

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת למספר שיעורים - פרק אחד או שניים בכל שיעור, בהתאם לקצב הכיתה
- לתלמידים שמתקשים לגשת לבן משפחה לראיון אפשר להציע חלופה: כתיבה על זיכרון אישי או חפץ ביתי מוכר
- כדאי לעודד שיתוף בכיתה של קטעים קצרים מהעבודה, כדי לחזק את תחושת ההיכרות וההערכה ההדדית
- לתלמידים מתקדמים אפשר להציע להוסיף מקור נוסף למחקר, כמו תמונה ישנה או מסמך משפחתי

חוברת תרגול – עבודת שורשים כיתה ז׳

עבודת שורשים – כיתה ז׳

· חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מכירים את הפרויקט
2. פרק 2 – השם שלי וסיפורו
3. פרק 3 – עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה
4. פרק 4 – המקום שלי - היישוב או העיר
5. פרק 5 – כתיבה, עיצוב והגשה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בחוברת הזו תתרגלו את כל השלבים של עבודת השורשים, פרק אחרי פרק, בדיוק כמו שמתואר באתר. אפשר לעבוד לפי הסדר או לחזור לתרגול של תחנה מסוימת כשצריך חיזוק. בסוף כל פרק יש שאלה קטנה שתעזור לכם לבדוק שהבנתם.

בנק מילים: שאלות | מעוצב | בני משפחה או שכנים מבוגרים | A4 | מקומות | מי שאני | טיוטה | בסיפור

1 חלק א׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – הכרת מבנה העבודה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה פרקים יש בעבודת השורשים?

(א) שישה (ב) שבעה (ג) שמונה

2. מה נמצא בכל אחד מפרקי העבודה?

(א) רק שאלות מנחות (ב) מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט

(ג) רק דוגמה אחת

2 חלק ב׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – מתאימים תחנה לתוכן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תחנה 3 – אוספים את המשפחה	___	**א.** ראיון, מסע, חפץ ומסורת
2. תחנה 4 – שואלים ומקשיבים	___	**ב.** היישוב או העיר שלי
3. תחנה 5 – מכירים את המקום	___	**ג.** עץ משפחה, שמות, מקומות ותמונות

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – חושבים ומיישמים

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה חשוב לשמר את סיפורי המשפחה (שימור זיכרון).

2. כתבו שתי דוגמאות לדברים שאפשר לשאול עליהם במשפחה, כמו חפץ או מתכון.

4 חלק ד' – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – מכירים את הפרק

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פרק 2 בעבודת השורשים עוסק בעץ המשפחה ובתמונות	☐	☐
2	פרק 2 עוסק בשם הפרטי שלי ובסיפור שמאחוריו	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו תחנה במסלול מתחילים לעסוק בשם שלי ובסיפורו?

(א) תחנה 1 - מכירים את הפרויקט (ב) תחנה 2 - מתחילים ממני

(ג) תחנה 4 - שואלים ומקשיבים

2. כל פרק בעבודת השורשים כולל בדרך כלל:

(א) רק שאלה אחת (ב) מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט

(ג) רק דוגמה ללא הסברים

6 חלק ו׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – כתיבה והשלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. פרק 2 עוסק בשם שלי ו_____ שמאחוריו

2. אחת ממטרות עבודת השורשים היא להבין מאיפה הגעתי ומה מעצב את

_____

7 חלק ז׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קשר בין דורות	___	**א.** תיעוד סיפורים שעלולים להישכח אם לא כותבים אותם
2. זהות	___	**ב.** ראיון, כתיבה, עריכה וציטוט מקורות
3. שימור זיכרון	___	**ג.** שיחה אמיתית עם סבא, סבתא או בן משפחה מבוגר
4. כישורי לשון	___	**ד.** להבין מאיפה הגעתי ומה מעצב את מי שאני

8 חלק ח׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפרק 3 בונים עץ משפחה הכולל שמות, מקומות ותמונות	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בפרק 3 כותבים ראיון עם חבר או חברה מהכיתה	☐	☐

9 חלק ט׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה כולל פרק 3 בעבודת השורשים?

(א) עץ משפחה וראיון עם בן משפחה (ב) כתיבת מתכון משפחתי בלבד

(ג) איסוף תמונות בלבד

2. עם מי מומלץ לערוך את הראיון בפרק הזה?

(א) מורה בבית הספר (ב) בן משפחה מבוגר (ג) שכן מהרחוב

10 חלק י׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני הראיון חשוב להכין רשימת _____ מראש

2. בעץ המשפחה אפשר לרשום שמות, _____ ותמונות

11 חלק י״א – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שאלה על מסע	___	**א.** מאיפה החפץ הזה הגיע אליך?
2. שאלה על חפץ	___	**ב.** מאיפה היגרתם ולאן עברתם?
3. שאלה על מסורת	___	**ג.** למה בחרו לקרוא לי בשם הזה?

4. שאלה על שם	___	**ד.** איזה מנהג המשפחה שומרת כל שנה?

12 חלק י"ב – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – מה אני כבר יודע/ת

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פרק 4 עוסק בהיכרות עם היישוב או העיר שבהם אני חי/ה	☐	☐
2	אסור לכתוב בפרק הזה על ההיסטוריה של המקום	☐	☐
3	כמו כל פרק בעבודה, גם בפרק 4 יש מטרה, שאלות מנחות ודוגמה	☐	☐

13 חלק י"ג – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – איסוף מידע

השלימו את המילה החסרה.

1. כדי ללמוד על ההיסטוריה של היישוב שלי כדאי לשאול _____ שגרים שם שנים רבות

2. כל פרק בעבודה נכתב ומעוצב כדף _____ אחד

14 חלק י"ד – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – כתיבה ומחשבה

ענו בקצרה.

1. כתבו שלושה מאפיינים של היישוב או העיר שבהם אתם גרים (למשל: גודל, מיקום, אופי)

_____

_____

_____

_____

15 חלק ט״ו – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – מכירים את התהליך

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בתחנה 7 מגישים טיוטה ולאחר מכן מקבלים משוב	☐	☐
2	אחרי קבלת ההערות על הטיוטה אפשר להשאיר את הפרק בדיוק כפי שהוא	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – משלימים את התהליך

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני ההגשה הסופית מגישים _____ ומקבלים עליה הערות לשיפור

2. בתחנה 6 כל פרק נכתב ו_____ כדף A4

17 חלק י״ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – חושבים וכותבים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שתי שאלות שהייתם שואלים חבר או חברה שקוראים את הטיוטה שלכם, כדי לקבל מהם משוב מועיל

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה פרק מכירים את דף הבית, הפרקים והמחוון של העבודה?

(א) פרק 1 (ב) פרק 2 (ג) פרק 3

2. פרק 2 בעבודת השורשים עוסק ב...

(א) עץ המשפחה (ב) השם שלי וסיפורו (ג) היישוב או העיר שלי

3. פרק 4 עוסק בהכרת...

(א) השם שלי (ב) המתכונים במשפחה (ג) היישוב או העיר שלי

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות על כל הפרקים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע חשוב לתעד ולשמר סיפורי משפחה.

2. תארו שני דברים שתעשו כדי להכין ראיון טוב עם בן משפחה, בהתאם לפרק 3.

כרטיס יציאה

אילו שלושה דברים חשובים צריך לכלול בכל פרק בעבודת השורשים (מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה)?

מה ההבדל בין טיוטה למשוב, ולמה שני השלבים חשובים לפני ההגשה הסופית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀